

ANALIZA BEZBEDNOSNIH POJAVA

MASTER STUDIJE

Prof. dr Dragan Đurđević

ddjurđevic@megatrend.edu.rs

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Tok analitičkog rada determinisan je većim brojem faktora:

- a) Svojstvima analitike, aktima o osnivanju i aktima o organizaciji;
- b) Generalnim ciljevima i svrhom analitike;
- c) Stvarnim kadrovskim i materijalnim mogućnostima;
- d) Bitnim pravilima istraživačkog rada, koje je utvrdila metodologija nauke, a u određenim slučajevima bliže odredila metodika rada, naročito u fazama prikupljanja podataka.

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Generalni obrazac procedure analitičkog izučavanja:

- 1) Definisanje opštih odredbi generalnog zadatka, razvijenog u posebne zadatke. Generalni zadatak je po pravilu relativno trajan ...
- 2) Nadležni organ koji je osnovao analitiku, utvrđuje plan i program rada, mesečni, tromesečni, polugodišnji i godišnji plan rada. Ovo je orientacioni plan.
- 3) Na osnovu prethodnog, analitička služba donosi svoj operativni plan, raspodeljujući konkretne radne zadatke pojedincima i ekipama, vodeći računa o ličnim profesionalnim karakteristikama i odnosima.

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

1. Izbor i definisanje analitičkog zadatka

Analitički zadaci su određeni kao globalni, koji se odabiraju na osnovu aktuelnog interesa osnivača – korisnika, ili ih jednostavno nameće trenutak.

Za bezbednosne analitike osnovni sadržaj je uvek neka društvena pojava koja ima stvarne, neposredne, ili može da ima veze sa društvenom bezbednošću.

Za sve društvene pojave i sve bezbednosne pojave koje mogu biti predmet analitičkih zadataka celishodno je misliti u sledećim osnovnim postavkama modela:

1) Sve pojave se odigravaju u nekim uslovima: u određenom vremenu, prostoru, meteorološkim uslovima, geografskim uslovima, flori i fauni, karakteristikama zajednice, uređenja i razvoja. Neki od ovih uslova stu stalni, drugi relativno dugotrajni ...

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

2) Nijedna pojava se ne može odigravati bez učešća ljudi (posredno ili neposredno), organizacija, institucija, zajednica, grupa ... Sa stanovišta bezbednosne analitike, tri vrste subjekata su u prvom planu:

- a) Nosioci ugrožavanja;
- b) Štićenici, oni koji su ugroženi;
- c) Subjekti bezbednosti – zaštitnici

3) Svaki subjekt - učesnik u procesu ima svoje motive, interes i ciljeve, svoje razloge učestvovanja i angažovanja. Razlozi: svesni i voljni, zabluda, zavedenost, lakovernost, ucenjenost itd ...

4)

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

- 4) Svi subjekti, u skladu sa motivima, interesima i ciljevima ostvaruju svoje uloge i funkcije kroz određena ponašanja i delatnosti. Ugrožitelji – čine zabranjene i kriminalne radnje. Ugroženi – uloga žrtve, snosi posledice – direktnе ili indirektnе, ugrožavanje i zaštita njihove bezbednosti. Zaštitnici – nosioci odgovornosti, obavljaju preventivne, kurativne i postkurativne radnje na ostvarivanju bezbednosti.
- 5) Svi subjekti u ovom procesu koriste razne metode i sredstva. **Tajnost** je metoda koju koriste obe strane u borbi. Infiltracija, posmatranje, prisluškivanje, praćenje, provokacija, lažno predstavljanje, intervjui, uvid u dokumentaciju i sl.
- 6) Svaka aktivnost izaziva efekte. Oni mogu biti očekivani i neočekivani, željeni i neželjeni, korisni i štetni po učesnike. Za analitiku je bitno da otkrije koji su subjekti bili uspešni – ostvarili sopstvene ciljeve, a koji su pretrpeli štetu, kakvu i koliku.

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Analitički radni zadatak ispostavlja nadležni ovlašćeni nalogodavac. Svaki radni zadatak u analitici rešava određeni saznajni problem, pretpostavlja se da je nalogodavac kompetentan, što znači:

- Da je dovoljno sposoban da spozna i shvati problem;
- Da je dovoljno sposoban da taj problem artikuliše u obliku jasnog i određenog naloga.

Kod izdavanja naloga postoje dve varijante:

- I **Nalogodavac izdaje nalog neposredno analitičaru**
- II **Viši nalogodavac izdaje nalog podređenom nalogodavcu koji se javlja kao posrednik do izvršioca – analitičara.** Ovde se javlja mogućnost problema u postizanju određenosti i jasnosti postavljenog zadatka.

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Poželjno je da se analitički radni zadatak dostavi analitičaru uz sledeću sadržinu i proceduru koja ima sledeće odlike:

- 1) U sadržini svakog zadatka koji se postavlja kao zahtev, jasno se mora saopštiti:
 - A) Šta su problem i predmet koga treba obraditi;
 - B) Ko će ga obraditi: određeni pojedinac, ekipa ili će ovlašćeni odgovornosti za izvršenje zadatka samostalno formirati ekipu;
 - C) Koja, kolika i kakva sredstva stoje na raspolaganju i da li su ona adekvatna za izvršenje zadatka;
 - D) Rokovi – vremenske odredbe za obuhvat problema i predmeta i izvršenje.
 - Aktuelno – deskriptivni zadatak, Rekonstruktivni, projektivni, mešoviti ...
 - E) Prostorne odredbe – prostor na kojoj se pojava odvija, prostor u kome će se obavljati poslovi analitičkog zadatka;

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

F) Subjekti sa kojima će izvršilac zadatka kontaktirati, na koji način i iz kog razloga;

G) Precizno određenje očekivanog rezultata:

- Kako dimenzionirati zadatak;
- Kako se odnositi prema rezultatu koji nije u skladu sa očekivanim ili uobičajenim standardima.

H) Precizno određenje procesa predstavljanja rezultata: sadržaja, forme, obima ... kao i subjekta zaštite i načina čuvanja rezultata izvršenja zadatka.

Po definisanju analitičkog zadatka tek predстоji analitičko-istraživačka procedura. Posle određenja problema, pristupa se konceptualizaciji ARZ (analitičkog radnog zadatka). Izrada dokumenta o zamisli procesa izučavanja kojima će se doći do potrebnog saznanja.

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Nakon definisanja problema i preliminarnog određenja predmeta proučavanja, prvi čin je proučavanje postojećeg fonda saznanja o datom problemu i predmetu analize.

- Prvo, to su naučna saznanja i stručna dela o problemu i predmetu analitičkog izučavanja;
- Drugo, to su statističke i operativne evidencije sudstva, policije, specijalizovanih institucija i organizacija;
- Treće, to su preliminarne konsultacije sa ličnostima koje su o toj problematici veoma dobro obaveštene.

Sve ove radnje čine samo pripremu za izradu koncepta realizacije AIZ (analitičko istraživačkog zadatka).

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

U analitičkom procesu prepoznajemo pet vrsta analitičkog zadatka:

- 1) Osnovni koji relativno precizno daje predmet analize, ali dozvoljava i širenje i sužavanje i predmeta i sadržaja analize;**
- 2) Dopunski – još nekim proširenjem ili dodatnim analizama;**
- 3) Glavni;**
- 4) Pomoćni – da bi se glavni zadatak lakše izvršio;**
- 5) Završni – zahtev da se sve analize koje su vršene izanaliziraju i da se na osnovu njih oformi jedna analiza, slično izveštaju o radu za protekli period.**

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Procedura izvršenja analitičkog zadatka je u više etapa:

A - Postavljanje analitičkog zadatka:

- davanje naloga da se prikupi određena građa i podaci iz te grade o nekom problemu ili predmetu
- operacionalizacija tog zadatka, preciziranje aktivnosti, izvedbeni projekat.

B - Definisanje i identifikacija izvora i to:

- izvora dokumenata;
- definisanje dokumenata.

PROCEDURA I STRUKTURA RADA U PROCESU ANALITIČKOG IZUČAVANJA

Poslovi koji se neizbežno obavljaju u okvirima prethodnih etapa:

I izbor i popis dokumenata čiji će se iskaz podvrgnuti analizi.

Dokumenta: a) javna – tajna; b) medijska; c) naučna; d) normativna ...

II izrada popisa indikatora, koji kao pokazatelji su osnov svake percepcije onoga što se može dobiti iz dokumenta.

III konstituisanje evidencionog instrumenta, bez obzira na upotrebu računara i predefinisane forme, moraju se uvažavati i iskustveni standardi koji se koriste prilikom izrade instrumenta.

IV pribavljanje dokumenata

V podvrgavanje dokumenata analizi, konstatovanje iskaza, otkrivanje indikatora, formiranje podataka, klasifikacija

HVALA NA PAŽNJI

Prof. dr Dragan Đurđević

ddjurđevic@megatrend.edu.rs